

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เกี่ยวกับการผลิตหนังสือตำราของสำนักพิมพ์เอกชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 22 แห่ง และได้้นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาวิเคราะห์ผล โดย เสนอในรูปของตาราง สรุปเป็นด้านต่าง ๆ คือ

1. การบริหารและนโยบายในการผลิต เสนอในตารางที่ 1-9
2. ระดับการศึกษาของหนังสือตำราที่ผลิต เสนอในตารางที่ 10
3. สาขาวิชาของหนังสือตำราที่ผลิต และการกำหนดสาขาวิชา รวมทั้งลักษณะ และรูปเล่มของหนังสือตำราที่ผลิต เสนอในตารางที่ 11-16
4. กระบวนการผลิต และปัญหาระหว่างการผลิต เสนอในตารางที่ 17-27
5. ปัญหาการดำเนินงานการผลิต เสนอในตารางที่ 28

ในด้านการบริหารงานของสำนักพิมพ์ ปรากฏผลว่า สำนักพิมพ์ทั้งหมดแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ สำนักพิมพ์ที่มีการแบ่ง เป็นฝ่ายต่าง ๆ และสำนักพิมพ์ที่ไม่มีการแบ่งฝ่าย สำหรับสำนักพิมพ์ที่มีการแบ่ง เป็นฝ่ายต่าง ๆ นั้น พบว่า มีสำนักพิมพ์เป็นจำนวนมากที่มีการแบ่งหน่วยงานออกเป็น ฝ่ายผลิตและฝ่ายวิชาการมากที่สุด คือ จำนวน 12 แห่ง เท่า ๆ กัน รองลงมาคือ ฝ่ายการตลาด มีจำนวน 9 แห่ง และจำนวนน้อยที่สุดคือ ฝ่ายจัดพิมพ์ ฝ่ายบุคคล ฝ่ายคุมสต็อกและฝ่ายจัดซื้อ มีจำนวนอย่างละ 1 แห่ง เท่า ๆ กัน

สำหรับสำนักพิมพ์ที่ไม่มีการดำเนินงานออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ มีเพียง 3 แห่ง เท่านั้น ได้แก่ มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ โรงพิมพ์นิติเวช และสำนักพิมพ์ อักษรวัฒนา

หากพิจารณาในด้านรายละเอียดของสำนักพิมพ์ ปรากฏว่า สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช และสำนักพิมพ์ศึกษาพร มีการดำเนินงานแบ่งออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ มากที่สุด คือ จำนวน 7 ฝ่าย รองลงมาคือ บรรณกิจ เทรดดีง แม็ค ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ และโอเดียนสโตร์ คือ จำนวน 6 ฝ่าย และสำนักพิมพ์ประเสริฐบรรณาการ เมดิคัลมีเดีย สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น และสำนักพิมพ์สยามรัฐ แบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย เท่านั้น ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การบริหารงานของสำนักพิมพ์

สำนักพิมพ์	ฝ่ายต่าง ๆ ของสำนักพิมพ์*														ไม่มีการแบ่งฝ่าย	รวม (ฝ่าย)				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14						
กรุงเทพ เวชสาร	X			X	X															3
การศึกษา	X			X						X										3
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ																		X		-
ไทยวัฒนาพานิช	X		X	X				X		X	X		X							7
นิติบรรณาการ	X	X								X										3
นิยมวิทยา				X	X			X		X										4
นิติ เวชช																		X		-
บรรณกิจ เทรตตั้ง					X			X	X	X	X	X	X							6
ประสานมิตร	X			X	X			X												4
ประ เสริฐบรรณาการ				X						X										2
มหามกุฏราชวิทยาลัย				X	X	X			X		X									5
เมดิคัลมีเดีย				X	X															2
แม็ค				X	X	X		X	X		X									6
รวมทรงศน์	X	X						X	X		X									5
ศึกษาพร				X	X	X	X	X		X			X							7
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ				X	X	X	X		X		X									6
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น				X	X															2
สยามรัฐ			X	X																2
สายใจ			X						X											2
อักษรบัณฑิต			X	X				X		X	X									5
อักษรวัฒนา																		X		-
ไอเดียนสโคร์	X		X	X				X		X	X									6
รวม	7	5	12	12	4	5	1	8	6	9	8	1	1	1				3		

* หมายความว่าของสัญลักษณ์ หน้า 60

ความหมายของสัญลักษณ์ในตารางที่ 1

- 1 หมายถึง ฝ่ายจัดการและการบริหาร
- 2 หมายถึง กองบรรณาธิการ
- 3 หมายถึง ฝ่ายผลิต
- 4 หมายถึง ฝ่ายวิชาการ
- 5 หมายถึง ฝ่ายเรียงพิมพ์
- 6 หมายถึง ฝ่ายศิลป์
- 7 หมายถึง ฝ่ายจัดพิมพ์
- 8 หมายถึง ฝ่ายบัญชี
- 9 หมายถึง ฝ่ายธุรการ
- 10 หมายถึง ฝ่ายการตลาด
- 11 หมายถึง ฝ่ายจัดจำหน่าย
- 12 หมายถึง ฝ่ายบุคคล
- 13 หมายถึง ฝ่ายคุมสต็อก
- 14 หมายถึง ฝ่ายจัดซื้อ

จากการศึกษาเกี่ยวกับนโยบายหลักในการผลิตหนังสือ ปรากฏผลว่า สำนักพิมพ์ส่วนใหญ่ มีนโยบายในการผลิตหนังสือประเภทตำราและ/หรือแบบเรียนมากที่สุด จำนวน 22 แห่ง รองลงมาคือ ผลิตหนังสือสารคดี/วิชาการ จำนวน 16 แห่ง และน้อยที่สุดคือ ประเภทนวนิยาย จำนวน 3 แห่ง อนึ่ง มีสำนักพิมพ์สยามรัฐเพียงแห่งเดียวที่พิมพ์หนังสือพิมพ์

หากพิจารณาในด้านนโยบายหลักในการผลิตหนังสือ พบว่า สำนักพิมพ์บรรณกิจ เทรดดิ้ง และโอเดียนสโตร์ มีนโยบายหลักในการผลิตหนังสือทุกประเภท (6 ประเภท) รองลงมาคือ สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช ประสานมิตร เมดิคัลมีเดีย สายใจ และอักษรบัณฑิต มีนโยบายในการผลิตหนังสือ 5 ประเภท โดยไม่ได้ผลิตนวนิยาย และสำนักพิมพ์นิยมวิทยา นิติวอร์ช มหามกุฏ-ราชวิทยาลัย ทั้ง 3 แห่ง มีนโยบายหลักในการผลิตหนังสือตำราเพียงประเภทเดียว ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 นโยบายหลักในการผลิตหนังสือ

สำนักพิมพ์	หนังสือตำรา /แบบเรียน	สารคดี/ วิชาการ	หนังสือ อ้างอิง	หนังสือ เด็ก	หนังสือ แปล	นวนิยาย	อื่น ๆ	รวม
กรุงเทพเวชสาร	X	X						2
การศึกษา	X		X	X				3
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ	X	X						2
ไทยวัฒนาพานิช	X	X	X	X	X			5
นิติบรรณาการ	X	X						2
นิยมวิทยา	X							1
নীติ เวชช์	X							1
บรรณกิจ เทรคดั่ง	X	X	X	X	X	X		6
ประสานมิตร	X	X	X	X	X			5
ประเสริญบรรณาการ	X				X			2
มหามกุฏราชวิทยาลัย	X							1
เมติคัลมีเดีย	X	X	X	X	X			5
แม็ค	X	X						2

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สำนักพิมพ์	หนังสือตำรา /แบบเรียน	สารคดี/ วิชาการ	หนังสือ อ้างอิง	หนังสือ เด็ก	หนังสือ แปล	นวนิยาย	อื่น ๆ	รวม
รวมพรรณ	X	X		X		X		4
ศึกษาพร	X	X	X					3
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ	X	X		X				3
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	X	X			X			3
สยามรัฐ	X					X	X	3
สายใจ	X	X	X	X	X			5
อักษรบัณฑิต	X	X	X	X	X			5
อักษรวัฒนา	X	X		X				3
โอเคียนสโตร	X	X	X	X	X	X		6
รวม	22	16	9	11	9	4	1	
ร้อยละ	100.00	72.72	40.91	50.00	40.91	18.18	4.55	

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ในด้านจำนวนหนังสือที่ผลิตในแต่ละปี ปรากฏผลว่า สำนักพิมพ์จำนวนมากคือ 7 แห่ง ผลิตหนังสือในแต่ละปีมากกว่า 30 ชื่อเรื่องขึ้นไป โดยสำนักพิมพ์อักษรบัณฑิตผลิตมากที่สุดถึง 100 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือ การผลิตในจำนวน 11-20 ชื่อเรื่อง มีจำนวน 6 แห่ง ส่วนการผลิตในจำนวน 21-30 ชื่อเรื่อง มีน้อยที่สุดคือ จำนวน 4 แห่ง ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนหนังสือที่สำนักพิมพ์ผลิตในแต่ละปี

สำนักพิมพ์	1-10 ชื่อเรื่อง	11-20 ชื่อเรื่อง	21-30 ชื่อเรื่อง	มากกว่า 30 ชื่อเรื่อง
กรุงเทพเวชสาร		X		
การศึกษา				X
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ	X			
ไทยวัฒนาพานิช				X
นิติบรรณาการ			X	
นิยมวิทยา	X			
นิติ เวชช์			X	
บรรณกิจ เทรดดิ้ง				X
ประสานมิตร				X
ประเสริฐบรรณาการ	X			
มหามกุฏราชวิทยาลัย				X
เมดิคัลมีเดีย		X		
แม็ค	X			
รวมทรงศน์			X	
ศึกษาพร	X			
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ		X		
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น		X		
สยามรัฐ		X		
สายใจ				X
อักษรบัณฑิต				X
อักษรวัฒนา		X		
โอเดียนส ไตร์			X	
รวม	5	6	4	7
ร้อยละ	22.73	27.27	18.18	31.82

เกี่ยวกับการจัดทำรายชื่อนั่งสือ ปรากฏผลว่า สำนักพิมพ์จำนวน 10 แห่ง มีการจัดทำรายชื่อนั่งสือที่ผลิตขึ้น โดยจัดทำตามแต่โอกาสไม่มีกำหนดแน่นอน รองลงมา สำนักพิมพ์จำนวน 7 แห่ง ที่มีการจัดทำรายชื่อนั่งสือทุกปี และสำนักพิมพ์จำนวน 4 แห่ง มีการจัดทำรายชื่อนั่งสือทุกเดือน และเป็นที่น่าสัง เกตว่า สำนักพิมพ์กรุงเทพเวชสาร เป็นสำนักพิมพ์เดียวที่ไม่มีการจัดทำรายชื่อนั่งสือที่ผลิต ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สำนักพิมพ์ที่มีการจัดทำรายชื่อนั่งหนังสือ

สำนักพิมพ์	จัดทำ ทุกเดือน	จัดทำ ทุกปี	จัดทำตามแต่โอกาส ไม่มีกำหนดแน่นอน	ไม่จัดทำ
กรุงเทพเวชสาร				X
การศึกษา		X		
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ			X	
ไทยวัฒนาพานิช		X		
นิติบรรณาการ			X	
นิยมวิทยา			X	
นิติเวช			X	
บรรณกิจเทรดดิ้ง			X	
ประสานมิตร			X	
ประเสริฐบรรณาการ		X		
มหามกุฏราชวิทยาลัย		X		
เมดิคัลมีเดีย	X			
แม่ค		X		
รวมทรงคน	X			
ศึกษาพร	X			
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ		X		
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น		X		
สยามรัฐ			X	
สายใจ			X	
อักษรบัณฑิต	X			

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สำนักพิมพ์	จัดทำ ทุกเดือน	จัดทำ ทุกปี	จัดทำตามแต่โอกาส ไม่มีกำหนดแน่นอน	ไม่จัดทำ
อักษรวัฒนา			X	
ไอเดียนส ไตร			X	
รวม	4	7	10	1
ร้อยละ	18.18	31.82	45.45	4.55

สำหรับในด้านโรงพิมพ์และร้านจำหน่ายหนังสือ ปรากฏว่า สำนักพิมพ์จำนวนมากคือ 14 แห่ง ไม่มีโรงพิมพ์ของตนเอง มีจำนวน 8 แห่งที่มีโรงพิมพ์ของตนเอง ในขณะที่เดียวกัน สำนักพิมพ์จำนวน 14 แห่ง เช่นกัน ไม่มีร้านจำหน่ายหนังสือของตนเอง และมีจำนวน 8 แห่งที่มีร้านจำหน่ายหนังสือของตนเอง อย่างไรก็ตาม ในจำนวนสำนักพิมพ์ทั้งหมดมีสำนักพิมพ์ 4 แห่ง ที่มีทั้ง โรงพิมพ์และร้านจำหน่ายหนังสือของตนเอง คือ สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช นิติวอร์ช มหามกุฏราชวิทยาลัย และสยามรัฐ ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สำนักพิมพ์ที่มีโรงพิมพ์และ/หรือร้านจำหน่ายหนังสือ

สำนักพิมพ์	มีโรงพิมพ์ของตนเอง		มีร้านจำหน่ายหนังสือของตนเอง	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
กรุงเทพเวชสาร		X		X
การศึกษา		X		X
โครงการตำราสังคมนาตรา		X		X
ไทยวัฒนาพานิช	X		X	
นิติบรรณาการ		X		X
นิยมวิทยา	X			X
นิติเวช	X		X	
บรรณกิจ เทรคดิ่ง		X	X	
ประสานมิตร		X		X
ประเสริฐบรรณาการ		X	X	
มหามกุฏราชวิทยาลัย	X		X	
เมดิคัลมีเดีย		X		X
แม็ค		X		X
รวมทรทัศน์		X		X
ศึกษาพร	X			X
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ	X			X
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น		X		X
สยามรัฐ	X		X	
สายใจ		X		X
อักษรบัณฑิต	X			X
อักษรวัฒนา		X	X	
โอเดียนสโตร์		X	X	
รวม	8	14	8	14
ร้อยละ	36.36	63.64	36.36	63.64

จากการศึกษาในเรื่องของตัวแทนจำหน่าย ปรากฏผลว่า สำนักพิมพ์ 9 แห่ง ไม่มีตัวแทน
จำหน่ายในต่างจังหวัด และสำนักพิมพ์ 13 แห่ง มีตัวแทนจำหน่ายในต่างจังหวัด โดยมีตัวแทน
จำหน่ายในภาคกลางมากที่สุดคือ 12 แห่ง รองลงมาคือ ภาคเหนือ 10 แห่ง ภาคใต้และภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ เท่ากันคือ 9 แห่ง และภาคตะวันออก 8 แห่ง ดังปรากฏรายละเอียดใน
ตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สำนักพิมพ์ที่มีตัวแทนจำหน่ายในต่างจังหวัด

สำนักพิมพ์	ไม่มี	มี					รวม (ภาค)
		ภาค เหนือ	ภาค ใต้	ภาค กลาง	ภาค ตะวันออก	ภาคตะวันออก เฉียง เหนือ	
กรุงเทพเวชสาร		X		X			2
การศึกษา	X						1
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ	X						1
ไทยวัฒนาพานิช				X			1
นิติบรรณาการ	X						1
นิยมวิทยา	X						1
นิติ เวชช์	X						1
บรรณกิจ เทรดดิ้ง		X	X			X	3
ประสานมิตร		X	X	X	X	X	5
ประ เสริฐบรรณาการ		X	X	X	X	X	5
มหามกุฏราชวิทยาลัย	X						1
เมดิคัลมีเดีย				X			1
แม็ค		X	X	X	X	X	5
รวมพรรณ	X						1
ศึกษาพร		X	X	X	X	X	5
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ	X						1
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	X						1
สยามรัฐ		X	X	X	X	X	5
สายใจ				X			1
อักษรบัณฑิต		X	X	X	X	X	5

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สำนักพิมพ์	ไม่มี	มี					รวม (ภาค)
		ภาคเหนือ	ภาคใต้	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	
อัครวัฒนา		X	X	X	X	X	5
โอเดียนส ไตร		X	X	X	X	X	5
รวม	9	10	9	12	8	9	

ในด้านเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายในการผลิต ปรากฏผลว่า มีจำนวนสำนักพิมพ์ที่มีการกำหนดนโยบายและไม่มีกำหนดนโยบายเท่ากัน คือ อย่างละ 11 แห่ง ดังปรากฏในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สำนักพิมพ์ที่มีการกำหนดนโยบายในการผลิต

สำนักพิมพ์	มี	ไม่มี
กรุงเทพเวชสาร		X
การศึกษา	X	
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ	X	
ไทยวัฒนาพานิช	X	
นิติบรรณาการ	X	
นิยมวิทยา	X	
นิติ เวชช์		X
บรรณกิจ เทรดตั้ง		X
ประสานมิตร	X	
ประ เสริฐบรรณาการ	X	
มหามกุฎราชวิทยาลัย		X
เมดิคัลมี เตีย		X
แม็ค	X	
รวมทรงคน์		X
ศึกษาพร	X	
ศูนย์สง เสริมวิชาการ		X
สง เสริม เทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	X	
สยามรัฐ	X	
สายใจ		X
อักษรบัณฑิต		X
อักษรวัฒนา		X
โอเดียนส ไตร์		X
รวม	11	11
ร้อยละ	50.00	50.00

สำหรับใน เรื่องของจำนวนชื่อเรื่อง และจำนวน เล่มที่สำนักพิมพ์ผลิตหนังสือตำราในแต่ละปี ผลปรากฏว่า มีสำนักพิมพ์จำนวนมาก คือ 16 แห่ง ผลิตหนังสือตำราปีละ 1-10 ชื่อเรื่อง (ซึ่งจำนวนต่ำสุดที่มีการผลิตคือ จำนวน 1-2 ชื่อเรื่อง โดยสำนักพิมพ์เมดิคัลมีเดีย) รองลงมา คือ จำนวน 3 แห่งที่ผลิตหนังสือตำราปีละ 30 ชื่อเรื่องขึ้นไป (ซึ่งจำนวนมากที่สุดที่มีการผลิตคือ 60 ชื่อเรื่อง โดยสำนักพิมพ์การศึกษา)

ส่วนในด้านจำนวนเล่มหนังสือตำราที่ผลิตต่อ 1 ชื่อเรื่อง ปรากฏผลว่า สำนักพิมพ์จำนวนมากที่สุดคือ 19 แห่ง ที่ผลิตจำนวน 1,000-3,000 เล่มต่อ 1 ชื่อเรื่อง และมีเพียงสำนักพิมพ์การศึกษาแห่งเดียวที่ผลิตมากกว่า 5,000 เล่มต่อ 1 ชื่อเรื่อง และเป็นสำนักพิมพ์ที่ผลิตหนังสือตำราเป็นจำนวนมากที่สุดในแต่ละปี ดังปรากฏในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนชื่อ เรื่อง และจำนวน เล่มที่สำนักพิมพ์ผู้ผลิตหนังสือตำราผลิตในแต่ละปี

สำนักพิมพ์	ชื่อ เรื่อง				จำนวน เล่ม/1 ชื่อเรื่อง		
	1-10	11-20	21-30	30 ชื่อเรื่องขึ้นไป	1,000-3,000	3,001-5,000	มากกว่า 5,000
กรุงเทพเวชสาร	X				X		
การศึกษา				X			X
โครงการตำราสังคมนาตร์ฯ	X				X		
ไทยวัฒนาพานิช	X				X		
นิติบรรณาการ			X		X		
นิยมวิทยา	X				X		
นิติ เวชช์				X	X		
บรรณกิจ เทรคดิ่ง	X					X	
ประสานมิตร			X		X		
ประ เสริฐบรรณาการ	X				X		
มหามกุฏราชวิทยาลัย	X				X		
เมดิคัลมี เดีย	X				X		
แม็ค	X				X		

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่อง				จำนวนเล่ม/1 ชื่อเรื่อง		
	1-10	11-20	21-30	30 ชื่อเรื่องขึ้นไป	1,000-3,000	3,001-5,000	มากกว่า 5,000
รวมทรศน์	X				X		
ศึกษาพร	X				X		
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ		X				X	
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	X				X		
สยามรัฐ	X				X		
สายใจ	X				X		
อักษรบัณฑิต				X	X		
อักษรวัฒนา	X				X		
โอเดียนสโตร์	X				X		
รวม	16	1	2	3	19	2	1
ร้อยละ	72.72	4.55	9.09	13.64	86.36	9.09	4.55

จากการศึกษาเกี่ยวกับต้นฉบับที่ใช้ในการผลิตหนังสือตำรา ปรากฏผลว่า สำนักพิมพ์จำนวนมาก คือ 20 แห่ง ผลิตโดยการใช้ต้นฉบับที่เขียนโดยอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการของไทย และมีจำนวน 4 แห่งที่มีการแปลมาจากภาษาต่างประเทศ โดยมีสำนักพิมพ์ 2 แห่งที่ผลิตหนังสือตำราจากต้นฉบับทั้ง 2 ชนิด ได้แก่ มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (ซึ่ง เป็นเพียงแห่งเดียวที่ระบุว่ามีปัญหาลิขสิทธิ์) และสำนักพิมพ์บรรณกิจเทรดดิ้ง ดังปรากฏในตารางที่ 9

ตารางที่ ๑ ต้นฉบับที่ใช้ในการผลิตหนังสือตำรา

สำนักพิมพ์	ต้นฉบับที่เขียนโดยอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการของไทย	ต้นฉบับที่แปลมาจาก ภาษาต่างประเทศ
กรุงเทพเวชสาร	X	
การศึกษา	X	
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ	X	X
ไทยวัฒนาพานิช	X	
นิติบรรณาการ	X	
นิยมวิทยา	X	
นิติ เวชช์	X	
บรรณกิจ เทรดดิ้ง	X	X
ประสานมิตร	X	
ประเสริฐบรรณาการ		X
มหามกุฏราชวิทยาลัย	X	
เมดิคัลมีเดีย	X	
แม็ค	X	
รวมทรงศน์	X	
ศึกษาพร	X	
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ	X	
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น		X
สยามรัฐ	X	
สายใจ	X	
อักษรบัณฑิต	X	

ตารางที่ 9 (ต่อ)

สำนักพิมพ์	ต้นฉบับที่เขียนโดยอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการของไทย	ต้นฉบับที่แปลมาจาก ภาษาต่างประเทศ
อักษรวัฒนา	X	
โอเดียนสโตร์	X	
รวม	20	4
ร้อยละ	90.91	18.18

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ในด้านระดับการศึกษาของหนังสือตำราที่ผลิต ปรากฏผลว่า สำนักพิมพ์จำนวนมากที่สุด คือ 15 แห่ง ผลิตหนังสือตำราระดับอุดมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย รองลงมาคือ ผลิตหนังสือตำราระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 12 แห่ง และมีสำนักพิมพ์จำนวนน้อยที่สุดที่ผลิตหนังสือตำรา สำหรับระดับอาชีวศึกษาคือ มีจำนวน 8 แห่ง

หากพิจารณาแต่ละสำนักพิมพ์ พบว่า สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช ประเสริฐบรรณาการ ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ ผลิตหนังสือตำราสำหรับทุกระดับการศึกษาคือ จำนวน 5 ระดับ รองลงมาคือ สำนักพิมพ์การศึกษา บรรณกิจ เทรตดี้ง มหามกุฏราชวิทยาลัย ผลิตหนังสือตำราสำหรับระดับการศึกษา จำนวน 4 ระดับ และสำนักพิมพ์กรุงเทพเวชสาร มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ เมดิคัลมีเดีย รวมพรรณ และสยามรัฐ ผลิตหนังสือตำราสำหรับระดับการศึกษาเพียงระดับเดียว คือ ระดับอุดมศึกษา ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ระดับการศึกษาของหนังสือตำราที่ผลิต

สำนักพิมพ์	อุดมศึกษา	อาชีวศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย	มัธยมศึกษาตอนต้น	ประถมศึกษา	รวม (ระดับ)
กรุงเทพเวชสาร	X					1
การศึกษา		X	X	X	X	4
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ	X					1
ไทยวัฒนาพานิช	X	X	X	X	X	5
นิติบรรณาการ	X		X			2
นิยมวิทยา			X	X	X	3
นิติเวช	X	X	X			3
บรรณกิจ เทรตตั้ง		X	X	X	X	4
ประสานมิตร			X	X	X	3
ประเสริฐบรรณาการ	X	X	X	X	X	5
มหามกุฏราชวิทยาลัย	X		X	X	X	4
เมติคัลมีเดีย	X					1
แม็ค			X	X	X	3
รวมทรงศน์	X					1
ศึกษาพร			X	X	X	3
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ	X	X	X	X	X	5
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	X	X				2
สยามรัฐ	X					1
สายใจ	X		X			2
อักษรบัณฑิต	X		X	X		3
อักษรวัฒนา			X	X		2
โอเคียนส ไตร์	X	X				2
รวม	15	8	15	12	10	
ร้อยละ	68.18	36.36	68.18	54.55	45.45	

จากการศึกษา เรื่อง ลักษณะการพิมพ์และรูปเล่มของหนังสือตำราที่ผลิต พบว่า หนังสือตำราที่สำนักพิมพ์ผลิตออกมา เป็นการพิมพ์ซ้ำ จำนวน 14 แห่ง และเป็นการพิมพ์ครั้งแรก จำนวน 12 แห่ง

สำหรับในด้านรูปเล่ม สำนักพิมพ์จำนวนมากที่สุดคือ 19 แห่ง ผลิตหนังสือแบบปกอ่อน รองลงมาคือ จำนวน 5 แห่งที่ผลิตปกอ่อนมากกว่าปกแข็ง และมีเพียงแห่งเดียวที่ผลิตปกแข็งมากกว่าปกอ่อน คือ สำนักพิมพ์ประเสริฐบรรณาการ ดังปรากฏในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ลักษณะการพิมพ์และรูปเล่มของหนังสือตำราที่ผลิต

สำนักพิมพ์	ลักษณะการพิมพ์		รูปเล่ม		
	พิมพ์ซ้ำ	พิมพ์เป็นครั้งแรก	ปกอ่อน	ปกอ่อนมากกว่าปกแข็ง	ปกแข็งมากกว่าปกอ่อน
กรุงเทพเวชสาร		X		X	
การศึกษา	X		X		
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ		X	X		
ไทยวัฒนาพานิช	X			X	
นิติบรรณาการ		X	X		
นิยมวิทยา	X		X		
นิติเวช	X		X		
บรรณกิจเทรดดิ้ง	X	X	X		
ประสานมิตร		X	X		
ประเสริฐบรรณาการ	X				X
มหามกุฏราชวิทยาลัย	X			X	
เมติคัลมีเดีย		X		X	
แม็ค		X	X		
รวมทรงศน์	X		X		
ศึกษาพร	X		X		
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ	X			X	
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	X	X	X		
สยามรัฐ		X	X		
สายใจ		X	X		
อักษรบัณฑิต	X	X	X		
อักษรวัฒนา	X		X		
โอเดียนสโตร์	X	X	X		
รวม	14	12	16	5	1
ร้อยละ	63.64	54.55	72.72	22.73	4.55

สำหรับการกำหนดสาขาวิชาที่พิมพ์นั้น ปรากฏผลว่า มีสำนักพิมพ์จำนวน 12 แห่ง ที่มีการกำหนดสาขาวิชาที่จะพิมพ์ไว้ล่วงหน้า คือ สำนักพิมพ์การศึกษา ไทยวัฒนาพานิช นิตยบรรณาการ นียมวิทยา นีติ เวชช์ ประสานมิตร ประเสริฐบรรณาการ เมดิคัลมีเดีย แม็ค รวมพรรณ ศึกษาพร และสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ส่วนที่เหลือ จำนวน 10 แห่ง ไม่มีการกำหนดสาขาวิชาที่จะพิมพ์ล่วงหน้า ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 สำนักพิมพ์ที่มีการกำหนดสาขาวิชาที่จะพิมพ์

สำนักพิมพ์	ไม่มี	มี
กรุงเทพเวชสาร	X	
การศึกษา		X
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ	X	
ไทยวัฒนาพานิช		X
นิติบรรณาการ		X
นิยมวิทยา		X
นิติ เวชช์		X
บรรณกิจ เทรคดิ่ง	X	
ประสานมิตร		X
ประเสริฐบรรณาการ		X
มหามกุฏราชวิทยาลัย	X	
เมติคัลมีเดีย		X
แม็ค		X
รวมทรงศน์		X
ศึกษาพร		X
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ	X	
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น		X
สยามรัฐ	X	
สายใจ	X	
อักษรบัณฑิต	X	
อักษรวัฒนา	X	
ไอเดียนสโตร์	X	
รวม	10	12
ร้อยละ	45.45	54.55

จากการศึกษา เรื่องสาขาวิชาของหนังสือตำราที่ผลิตในปี พ.ศ. 2528-2530 นั้น
ได้แสดงไว้ในตารางที่ 13, 14 และ 15

ผู้วิจัยได้จำแนกสาขาวิชาออกเป็น 28 สาขาวิชา โดยอาศัยการแบ่งหมวดหมู่ของระบบ
ทศนิยมของดิวอี้ เป็นแนวในการจำแนกดังนี้

1. ปรัชญา
2. ศาสนา
3. สังคมศึกษา / สังคมศาสตร์
4. กฎหมายต่าง ๆ
5. รัฐศาสตร์การเมือง การปกครอง
6. เศรษฐศาสตร์
7. การศึกษา ครุศาสตร์
8. ภาษาไทย (หลักภาษาไทยและการใช้ภาษา)
9. ภาษาอังกฤษ
10. ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ
11. วิทยาศาสตร์
12. คณิตศาสตร์ สถิติ
13. ธุรกิจ การบริหาร
14. การเงินการธนาคาร
15. การบัญชี
16. วิศวกรรมศาสตร์
17. การแพทย์และสาธารณสุขศาสตร์
18. คอมพิวเตอร์
19. การสื่อสารมวลชน
20. พลศึกษา กีฬาต่าง ๆ
21. ดนตรีศึกษา นาฏศิลป์
22. สถาปัตยกรรม

23. วรรณคดีไทย และวรรณกรรมปัจจุบัน
24. วรรณคดีภาษาอังกฤษ
25. ภูมิศาสตร์
26. ประวัติศาสตร์
27. ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม
28. บรรณารักษศาสตร์

จากการศึกษา เรื่องของสาขาวิชาที่ผลิตในปี พ.ศ. 2528 ผลปรากฏว่า สำนักพิมพ์
 จำนวนมากที่สุดคือ 12 แห่ง มีการผลิตหนังสือตำราในสาขาวิชาสังคมศึกษา/สังคมศาสตร์
 รองลงมาคือ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มีจำนวน 11 แห่ง ส่วนสาขาวิชาที่มีสำนักพิมพ์ผลิตน้อย
 ที่สุดคือ 1 แห่ง ได้แก่ สาขาวิชารัฐศาสตร์-การเมืองการปกครอง เศรษฐศาสตร์ การเงิน
 การธนาคาร ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และบรรณารักษศาสตร์

หากจะพิจารณาแต่ละสำนักพิมพ์ ปรากฏผลว่าในปี พ.ศ. 2528 นี้ มีสำนักพิมพ์ที่
 ผลิตหนังสือตำรามากสาขาวิชาที่สุดคือ จำนวน 12 สาขาวิชา ได้แก่ สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
 และบรรณกิจเทรดดิ้ง รองลงมา จำนวน 10 สาขาวิชา ได้แก่ สำนักพิมพ์ประสานมิตร และ
 ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ ส่วนสำนักพิมพ์ที่มีการผลิตหนังสือตำรา เฉพาะสาขาวิชาเดียว ปรากฏว่า
 มี 7 แห่ง ได้แก่ สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ ผลิตสาขาวิชากฎหมายต่าง ๆ นิติเวช ผลิตสาขา
 วิชากฎหมายต่าง ๆ ประเสริฐบรรณาการ ผลิตสาขาวิชาศาสนา มหามกุฏราชวิทยาลัย
 ผลิตสาขาวิชาศาสนา เมติคัลมีเดีย ผลิตสาขาวิชาการแพทย์และสาธารณสุขศาสตร์ รวมทั้งรศน์
 ผลิตสาขาวิชาการแพทย์และสาธารณสุขศาสตร์ และสำนักพิมพ์สยามรัฐ ผลิตสาขาวิชา
 สังคมศึกษา/สังคมศาสตร์ สำหรับหนังสือตำราสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่มีเพียงสำนักพิมพ์
 เดียวที่ผลิตนั้น ผู้ผลิตได้แก่ สำนักพิมพ์บรรณกิจเทรดดิ้ง ดังปรากฏรายละเอียดในตาราง
 ที่ 13

ตารางที่ 13 สำนักพิมพ์ที่มีการผลิตหนังสือตำราตามสาขาวิชาในปี พ.ศ. 2528

สำนักพิมพ์	สาขาวิชา**																												รวม (สาขาวิชา)	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28		
กรุงเทพเวชสาร	X		X															X											3	
การศึกษา*																													-	
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ			X	X		X																				X			4	
ไทยวัฒนาพานิช	X		X		X		X	X	X		X	X								X		X			X	X			12	
นิติบรรณาการ					X																								1	
นิยมวิทยา			X					X	X		X	X												X	X				7	
นิติเวช					X																								1	
บรรณกิจ เทรดดิ้ง			X	X			X	X	X											X	X		X		X	X	X	X	12	
ประสานมิตร			X					X	X		X	X	X							X	X			X	X				10	
ประเสริฐบรรณาการ		X																											1	
มหามกุฏราชวิทยาลัย		X																											1	
เบตาคัลมีเดีย																		X											1	
แม็ค			X					X	X		X	X							X										6	
รวมทรศน์																		X											1	
ศึกษาพร			X					X	X		X	X												X	X				7	
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ			X	X			X	X	X		X	X			X					X			X						10	
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น														X			X		X										3	
สยามรัฐ			X																										1	
สายใจ	X							X	X			X																	4	
อักษรบัณฑิต			X	X				X	X		X				X					X					X				8	
อักษรวัฒนา								X			X	X						X		X				X	X				7	
โอเดียนสโตร์			X					X	X				X	X		X				X					X				8	
รวม	3	2	12	6	1	1	3	9	11		2	8	7	3	1	2	2	4	2	-	7	2	-	3	-	7	8	1	1	

* เริ่มผลิตปี 2530

**สาขาวิชา 1-28 แสดงไว้ในหน้า 88-89

จากการศึกษา เรื่องของสาขาวิชาที่ผลิตในปี พ.ศ. 2529 ปรากฏผลว่า สำนักพิมพ์
 จำนวนมากที่สุด คือ 11 แห่ง มีการผลิตหนังสือตำราสาขาวิชาสังคมศึกษา/สังคมศาสตร์ รอง
 ลงมาคือ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 10 แห่ง ส่วนสาขาวิชาที่มีสำนักพิมพ์ผลิตน้อยที่สุดคือ
 1 แห่ง ได้แก่ สาขาวิชาการเงินการธนาคาร การบัญชี คอมพิวเตอร์ สถาปัตยกรรม และ
 บรรณารักษศาสตร์

หากจะพิจารณาแต่ละสำนักพิมพ์ ปรากฏผลว่า ในปี พ.ศ. 2529 นี้ มีสำนักพิมพ์ที่
 ผลิตหนังสือตำรามากสาขาวิชาที่สุดคือ จำนวน 16 สาขาวิชา ได้แก่ สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
 (เพิ่มจากปี 2528 4 สาขาวิชา) รองลงมาเป็นจำนวน 14 สาขาวิชา ได้แก่ สำนักพิมพ์
 บรรณกิจเทรดดิ้ง (เพิ่มจากปี 2528 2 สาขาวิชา) ส่วนสำนักพิมพ์ที่มีการผลิตหนังสือตำรา
 เฉพาะสาขาวิชาเดียว ปรากฏว่า มีจำนวน 6 แห่ง ได้แก่ สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ ผลิตสาขา
 วิชากฎหมายต่าง ๆ นิติเวชช์ ผลิตสาขาวิชากฎหมายต่าง ๆ สำนักพิมพ์ประเสริฐบรรณาการ
 ผลิตสาขาวิชาศาสนา มหามกุฏราชวิทยาลัย ผลิตสาขาวิชาศาสนา เมดิคัลมีเดีย ผลิตสาขาวิชา
 การแพทย์และสาธารณสุขศาสตร์ รวมพรรณคน ผลิตสาขาวิชาการแพทย์และสาธารณสุขศาสตร์
 (ลดลงจากปี 2528 จำนวน 1 แห่ง คือ สำนักพิมพ์สยามรัฐซึ่งผลิตเพิ่มขึ้นอีก 1 สาขาวิชา
 เป็น 2 สาขาวิชา) และสำนักพิมพ์บรรณกิจ เเทรดดิ้ง ยังคงเป็นสำนักพิมพ์เดียวที่มีการผลิตหนังสือ
 ตำราสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 สำนักพิมพ์ที่มีการผลิตหนังสือตำราความสาขาวิชาในปี พ.ศ. 2529

สำนักพิมพ์	สาขาวิชา**																												รวม (สาขาวิชา)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
กรุงเทพเวชสาร	X		X														X												3
การศึกษา*																													-
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ			X		X	X																				X			4
ไทยวัฒนาพานิช	X		X		X	X		X	X		X	X	X							X	X	X	X		X	X	X	16	
นิติบรรณาการ				X																								1	
นิยมวิทยา			X					X	X		X	X													X	X		7	
นิติเวช				X																								1	
บรรณกิจ เทรคคิง			X	X			X	X	X		X	X								X	X		X		X	X	X	14	
ประสานมิตร			X					X	X	X	X	X								X	X				X	X		10	
ประเสริฐบรรณาการ		X																										1	
มหามกุฏราชวิทยาลัย		X																										1	
เมติคัลมีเดีย																	X											1	
แม็ค			X					X	X		X	X																5	
รวมทรงศน์																	X											1	
ศึกษาพร			X					X	X		X	X													X	X		7	
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ			X	X			X	X	X		X	X			X					X			X					10	
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น													X			X		X										3	
สยามรัฐ			X		X																							2	
สายใจ	X							X	X	X		X																5	
อักษรบัณฑิต			X				X															X		X				4	
อักษรวัฒนา									X	X	X					X			X					X	X			7	
โอเคียนสโคร์			X					X	X		X	X	X		X				X						X			9	
รวม	3	3	11	4	3	2	3	9	10	2	8	9	4	1	1	2	4	1	-	6	3	1	4	-	7	8	2	1	

* เริ่มผลิตปี 2530

** สาขาวิชา 1-28 แสดงไว้ในหน้า 88-89

จากการศึกษา เรื่องของสาขาวิชาที่ผลิตในปี พ.ศ. 2530 ปรากฏผลว่า สำนักพิมพ์
 จำนวนมากที่สุดคือ 12 แห่ง มีการผลิตหนังสือตำราในสาขาวิชาสังคมศึกษา/สังคมศาสตร์
 รองลงมาคือ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 11 แห่ง (เช่นเดียวกับปี 2528 ในตารางที่ 13
 และปี 2529 ในตารางที่ 14) ส่วนสาขาวิชาที่มีสำนักพิมพ์ผลิตน้อยที่สุดคือ 1 แห่ง ได้แก่ สาขา
 วิชาการเงินการธนาคาร การบัญชี คอมพิวเตอร์ สถาปัตยกรรม และบรรณารักษศาสตร์

หากจะพิจารณาแต่ละสำนักพิมพ์ ปรากฏผลว่า ในปี พ.ศ. 2530 นี้มีสำนักพิมพ์ที่ผลิต
 หนังสือตำรามากสาขาวิชาที่สุดคือ จำนวน 16 สาขาวิชา ได้แก่ สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
 รองลงมาจำนวน 14 สาขาวิชา ได้แก่ สำนักพิมพ์บรรณกิจเทรดดิ้ง ส่วนสำนักพิมพ์ที่มีการผลิต
 หนังสือตำราเฉพาะสาขาวิชาเดียว พบว่า มีจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ นิติวอร์ช ผลิตสาขาวิชา
 กฎหมายต่าง ๆ ประเสริฐบรรณาการ ผลิตสาขาวิชาศาสนา มหามกุฏราชวิทยาลัย ผลิตสาขาวิชา
 ศาสนา และ เมติคัลมีเดีย ผลิตสาขาวิชาการแพทย์และสาธารณสุขศาสตร์ (ลดลงจากปี 2529
 จำนวน 2 แห่ง คือ สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ ผลิตเพิ่มขึ้นอีก 2 สาขาวิชา เป็น 3 สาขาวิชา
 และสำนักพิมพ์รวมพรรณ ผลิตเพิ่มขึ้นอีก 1 สาขาวิชา เป็น 2 สาขาวิชา) และสำนักพิมพ์
 บรรณกิจเทรดดิ้ง คือ สำนักพิมพ์แห่งเดียวที่ผลิตหนังสือตำราสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
 ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 สำนักพิมพ์ที่มีการผลิตหนังสือตำราตามสาขาวิชาในปี พ.ศ. 2530

สำนักพิมพ์	สาขาวิชา*																												รวม (สาขาวิชา)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
กรุงเทพเวชสาร	X		X																										2
การศึกษา		X						X	X		X	X								X	X				X	X			9
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ			X		X	X																			X				4
ไทยวัฒนาพาณิช	X	X		X	X			X	X		X	X	X							X	X	X	X			X	X	X	16
นิติบรรณาการ				X	X																		X						3
นิยมวิทยา			X					X	X		X	X														X	X		7
นิติเวช				X																									1
บรรณกิจ เทรดดิ้ง			X	X			X	X	X		X	X								X	X		X		X	X	X	X	14
ประสานมิตร			X					X	X	X	X	X								X	X				X	X			10
ประเสริฐบรรณาการ		X																											1
มหามกุฏราชวิทยาลัย		X																											1
เมดิคัลมีเดีย																X													1
แม็ค			X					X	X		X	X																	5
รวมทรงศน์			X														X												2
ศึกษามร			X					X	X		X	X													X	X			7
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ			X	X			X	X	X		X	X			X					X			X						10
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น													X			X		X											3
สยามรัฐ			X		X																								2
สายใจ	X				X			X	X	X			X																6
อักษรบัณฑิต		X		X			X													X	X					X		X	7
อักษรวัฒนา									X		X	X				X				X					X	X			7
โอเดียนสโตร์			X				X	X			X	X	X		X					X						X			9
รวม (แห่ง)	3	4	12	5	5	2	3	10	11	2	9	10	4	1	1	2	3	1	-	8	5	1	4	-	8	9	3	1	

* สาขาวิชา 1-28 แสดงไว้ในหน้า 88-89

จากการศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่สำนักพิมพ์ผลิตออกมาในช่วงเวลา 3 ปี คือ พ.ศ. 2528-2530 สรุปได้ว่า สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช เป็นสำนักพิมพ์ที่ผลิตหนังสือตำราสาขาวิชาต่าง ๆ จำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สำนักพิมพ์บรรณกิจ เทรตดิ่ง ส่วนสำนักพิมพ์ที่ผลิตหนังสือตำราเพียง 1 สาขาวิชาตลอดช่วง 3 ปีนี้ และสาขาวิชาที่ผลิตก็เป็นสาขาวิชาเดิมไม่เปลี่ยนแปลง ได้แก่ สำนักพิมพ์นิติเวช (สาขาวิชากฎหมายต่าง ๆ) สำนักพิมพ์ประเสริฐบรรณาคาร (สาขาวิชาศาสนา) มหามกุฏราชวิทยาลัย (สาขาวิชาศาสนา) และสำนักพิมพ์เมดิคัลมีเดีย (สาขาวิชาการแพทย์และสาธารณสุขศาสตร์) ดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 จำนวนสาขาวิชาที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2528-2530

สำนักพิมพ์	ปีที่ผลิต		
	2528	2529	2530
กรุงเทพเวชสาร	3	3	2
การศึกษา	-	-	9
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ	4	4	4
ไทยวัฒนาพานิช	12	16	16
นิติบรรณาการ	1	1	3
นิยมวิทยา	7	7	7
นิตี เวชช์	1	1	1
บรรณกิจ เทรตดีง	12	14	14
ประสานมิตร	10	10	10
ประ เสริฐบรรณาการ	1	1	1
มหามกุฏราชวิทยาลัย	1	1	1
เมดิคัลมีเดีย	1	1	1
แม็ค	6	5	5
รวมทรงศน์	1	1	2
ศึกษาพร	7	7	7
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ	10	10	10
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	3	3	3
สยามรัฐ	1	2	2
สายใจ	4	5	6
อักษรบัณฑิต	8	4	7
อักษรวัฒนา	7	7	7
โอเดียนสโคร์	8	9	9

ในด้านกระบวนการผลิตซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 30 ขั้นตอนนั้น ผลปรากฏว่า ขั้นตอนที่สำคัญทุกแห่งคือ จำนวน 22 แห่ง ใช้ในการผลิตได้แก่ ขั้นตอนที่ 18 การพิสูจน์อักษรครั้งที่ 1 และขั้นตอนที่ 30 การเย็บเล่ม รองลงมาคือ ขั้นตอนที่มีสำนักพิมพ์จำนวน 20 แห่ง ใช้ในการผลิตได้แก่ ขั้นตอนที่ 5 การตรวจแก้ต้นฉบับ ขั้นตอนที่ 19 การทำอาร์ตเวิร์ค และขั้นตอนที่ 26 การทำเพลท ส่วนขั้นตอนที่สำนักพิมพ์นำไปใช้น้อยที่สุด คือ มีสำนักพิมพ์เพียง 1 แห่งที่ใช้ขั้นตอนเหล่านี้ในการผลิต ได้แก่ ขั้นตอนที่ 24 การส่งโรงพิมพ์ครั้งที่ 4 พิมพ์รูปที่ 4 และขั้นตอนที่ 25 การพิสูจน์อักษรครั้งที่ 4

หากจะพิจารณาแต่ละสำนักพิมพ์ ปรากฏผลว่า สำนักพิมพ์บรรณกิจเทรดดิ้ง เป็นสำนักพิมพ์เพียงแห่งเดียวที่ดำเนินการผลิตโดยใช้ขั้นตอนการผลิตครบทั้ง 30 ขั้นตอน รองลงมาคือ สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช ใช้ทั้งสิ้น 27 ขั้นตอน นอกจากนี้ยังมีสำนักพิมพ์ที่ใช้ขั้นตอนเป็นจำนวนลดหลั่นกันลงมาคือ สำนักพิมพ์นิยมวิทยา ใช้ 26 ขั้นตอน และสำนักพิมพ์ประสานมิตรใช้ 25 ขั้นตอน ส่วนสำนักพิมพ์ที่ใช้ขั้นตอนในการผลิตน้อยที่สุดคือ ใช้เพียง 10 ขั้นตอน ได้แก่ สำนักพิมพ์นิติเวช ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 17

ความหมายของสัญลักษณ์ในตารางที่ 17

1. ประชุมเพื่อกำหนดเนื้อหา สาขาวิชา รูปแบบ และระดับการศึกษาของหนังสือ ตำรา และ/หรือแบบ เรียนที่ต้องการผลิต
2. จัดตั้ง คณะกรรมการ เพื่อดำเนินการและควบคุมการผลิต
3. กำหนดผู้เขียน เรื่อง
4. ติดต่อผู้เขียนและตกลงซื้อขาย เรื่อง
5. ตรวจสอบแก้ต้นฉบับ
6. เรียบเรียงต้นฉบับ
7. จัดพิมพ์ต้นฉบับ
8. กำหนดจำนวน เล่มของแต่ละ เรื่องที่ต้องการผลิต
9. ส่งต้นฉบับให้กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการตรวจพิจารณา เพื่ออนุมัติให้จัดพิมพ์
10. ออกแบบปกและรูปเล่ม
11. จัดหน้า
12. กำหนดตัวอักษรที่จะใช้
13. กำหนดภาพประกอบ
14. เรียงพิมพ์
15. ทำแม่พิมพ์
16. กำหนดชนิดของกระดาษ
17. ส่งโรงพิมพ์ครั้งที่ 1 พิมพ์ปฏิทินที่ 1
18. พิสูจน์อักษร ครั้งที่ 1
19. ทำอาร์ต เวอร์ค
20. ส่งโรงพิมพ์ครั้งที่ 2 พิมพ์ปฏิทินที่ 2
21. พิสูจน์อักษร ครั้งที่ 2
22. ส่งโรงพิมพ์ครั้งที่ 3 พิมพ์ปฏิทินที่ 3
23. พิสูจน์อักษร ครั้งที่ 3
24. ส่งโรงพิมพ์ครั้งที่ 4 พิมพ์ปฏิทินที่ 4
25. พิสูจน์อักษร ครั้งที่ 4

26. ทำเพลท
27. ปรู๊ฟเข้าหน้าแรกและตรวจสอบโดยคณะกรรมการ ผู้เขียน ฯลฯ
28. ส่งโรงพิมพ์เพื่อปรู๊ฟเข้าหน้าสอง
29. สั่งพิมพ์เล่มหนังสือ
30. เย็บเล่ม

สำหรับการกำหนดผู้เขียนหนังสือคำราที่ผลผลิตนั้น ปรากฏผลว่า สำนักพิมพ์จำนวนมาก คือ 15 แห่ง จะใช้วิธีการทั้งติดต่อไปยังผู้เขียนที่สำนักพิมพ์ต้องการและคัดเลือกจากผู้เขียนที่ส่งต้นฉบับเข้ามายังสำนักพิมพ์ ส่วนที่เหลืออีก 7 แห่ง จะใช้วิธีการติดต่อไปยังผู้เขียนที่ต้องการเพียงอย่างเดียว ดังปรากฏในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 การกำหนดผู้เขียนหนังสือคำরা

สำนักพิมพ์	สำนักพิมพ์ติดต่อไปยัง ผู้เขียนที่ต้องการ	สำนักพิมพ์ติดต่อไปยังผู้เขียน และคัดเลือกจากผู้เขียนที่ส่ง เข้ามา
กรุงเทพ เวชสาร	X	
การศึกษา		X
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ		X
ไทยวัฒนาพานิช		X
นิติบรรณาการ	X	
นิยมวิทยา	X	
นิติ เวชช์	X	
บรรณกิจ เทรดตั้ง		X
ประสานมิตร		X
ประเสริฐบรรณาการ	X	
มหามกุฏราชวิทยาลัย	X	
เมติคัลมีเดีย		X
แม็ค		X
รวมทรงศน์		X
ศึกษาพร		X
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ		X
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น		X
สยามรัฐ	X	
สายใจ		X
อักษรบัณฑิต		X

ตารางที่ 18 (ต่อ)

สำนักพิมพ์	สำนักพิมพ์ติดต่อไปยัง ผู้เขียนที่ต้องการ	สำนักพิมพ์ติดต่อไปยังผู้เขียน และคัดเลือกจากผู้เขียนที่ส่ง เข้ามา
อักษรวัฒนา		X
ไอเดียนส โตร์		X
รวม	7	15
ร้อยละ	31.81	68.19

สำหรับ เรื่อง การคัดเลือกต้นฉบับ เพื่อการผลิตหนังสือตำรา พบว่า สำนักพิมพ์จำนวน มากคือ 20 แห่ง จะคัดเลือกโดยพิจารณาจากหลักสูตรและเนื้อหาสาระ รองลงมาคือ จำนวน 17 แห่งที่ใช้วิธีการคัดเลือกโดยพิจารณาจากหลักสูตรและความต้องการของตลาด มีเพียง มหามกุฏราชวิทยาลัย แห่งเดียวที่พิจารณาจากหลักสูตรเพียงอย่างเดียว

หากจะพิจารณาแต่ละสำนักพิมพ์ ปรากฏผลว่า สำนักพิมพ์บรรณกิจเทรดดิ้ง เป็นเพียง แห่งเดียวที่ใช้วิธีคัดเลือกต้นฉบับโดยพิจารณาจากส่วนประกอบต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน คือ พิจารณา จากหลักสูตรและเนื้อหาสาระ หลักสูตรและผู้แต่ง หลักสูตรและผู้แปล หลักสูตรและความต้องการ ของตลาด หลักสูตรและสำนวนภาษา รองลงมาคือ สำนักพิมพ์การศึกษา ไทยวัฒนาพานิช เมดิคัลมีเดีย รวมพรรณ ศูนยสง เสริมวิชาการ ใช้การพิจารณาจากหลักสูตรและส่วนประกอบ อื่น ๆ อีก 4 ด้าน ส่วนมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และสำนักพิมพ์อักษร วัฒนา พิจารณาจากหลักสูตรและเนื้อหาอย่าง เดียว และสำนักพิมพ์นิติเวชพิจารณาจากหลักสูตร และผู้แต่งเพียงอย่างเดียว ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 การคัดเลือกฉบับเพื่อการผลิตหนังสือตำรา

สำนักพิมพ์	พิจารณาจาก หลักสูตรอย่าง เดียว	หลักสูตร และผู้แต่ง	หลักสูตร และผู้แปล	หลักสูตร และ เนื้อหา	หลักสูตร และตลาด	หลักสูตร และสำนวนภาษา	รวม
กรุงเทพ เวชสาร				X	X		2
การศึกษา		X		X	X	X	4
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ				X			1
ไทยวัฒนาพานิช		X		X	X	X	4
นิติบรรณาการ		X		X	X		3
นิยมวิทยา		X		X	X		3
นิติ เวชช์		X					1
บรรณกิจ เทรตตั้ง		X	X	X	X	X	5
ประสานมิตร				X	X	X	3
ประเสริฐบรรณาการ		X		X	X		3
มหามกุฏราชวิทยาลัย	X						1
เมติคัลมี เดีย		X		X	X	X	4
แม็ค		X		X	X		3
รวมทรงศน์		X	X	X	X		4
ศึกษาพร				X	X		2
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ		X		X	X	X	4
ส่งเสริม เทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น				X	X	X	3
สยามรัฐ				X	X		2
สายใจ		X	X	X			3
อักษรบัณฑิต				X	X		2
อักษร วัฒนา				X			1
ไอเดียนสโคร์		X		X	X		3
รวม	1	13	3	20	17	7	
ร้อยละ	4.55	59.09	13.64	90.91	77.27	31.82	

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ในด้านผู้คัดเลือกต้นฉบับเพื่อนำมาจัดพิมพ์ ปรากฏผลว่า สำนักพิมพ์จำนวนมากที่สุด คือ 11 แห่ง ให้บรรณาธิการเป็นผู้คัดเลือก รองลงมา จำนวน 8 แห่ง ให้ผู้เชี่ยวชาญของสำนักพิมพ์เป็นผู้คัดเลือก มีเพียงสำนักพิมพ์ประเสริฐบรรณาการแห่งเดียวเท่านั้นที่ให้หัวหน้าแผนกเป็นผู้คัดเลือก ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ผู้คิดเลือกค้นฉบับเพื่อจัดพิมพ์

สำนักพิมพ์	บรรณาธิการ	คณะกรรมการ ของสำนักพิมพ์	ผู้เชี่ยวชาญของ สำนักพิมพ์	ผู้เชี่ยวชาญที่สำนัก พิมพ์ว่าจ้างมา	อื่น ๆ
กรุงเทพเวชสาร	X		X		
การศึกษา			X		
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ		X	X		
ไทยวัฒนาพานิช	X			X	
นิติบรรณาการ	X				
นิมวิททยา		X			
นิติ เวชช์		X			
บรรณกิจ เทรคดิ่ง		X	X	X	
ประสานมิตร			X		
ประเสริฐบรรณาการ					X
มหามกุฏราชวิทยาลัย		X			
เมดิคัลมีเดีย	X		X		
แม็ค	X				
รวมทรงศน์	X				
ศึกษาพร	X				
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ			X		
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น		X		X	
สยามรัฐ	X				
สายใจ	X				
อักษรบัณฑิต	X		X	X	
อักษรวัฒนา	X				
ไอเดียสโคร์		X			
รวม	11	7	8	4	1
ร้อยละ	50.00	31.82	36.36	18.18	4.55

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ในด้านลักษณะของภาพประกอบของหนังสือตำราที่ผลิต พบว่า สำนักพิมพ์จำนวนมากที่สุดคือ 14 แห่ง จะใช้ทั้งภาพถ่ายขาว-ดำ และภาพวาดขาว-ดำ รองลงมาคือ จำนวน 6 แห่ง จะใช้ภาพถ่ายสี และจำนวน 5 แห่ง จะใช้ภาพวาดสี มีสำนักพิมพ์เพียง 2 แห่ง ที่ใช้ภาพทุกชนิดประกอบหนังสือตำราที่ผลิต ได้แก่ สำนักพิมพ์กรุงเทพเวชสาร และการศึกษา ดังแสดงไว้ในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ลักษณะของภาพประกอบหนังสือตำรา

สำนักพิมพ์	ภาพถ่าย		ภาพวาด		รวม
	สี	ขาวดำ	สี	ขาวดำ	
กรุงเทพเวชสาร	X	X	X	X	4
การศึกษา	X	X	X	X	4
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ		X			1
ไทยวัฒนาพานิช			X	X	2
นิติบรรณาการ		X		X	2
นิยมวิทยา				X	1
นิติเวช					-
บรรณกิจ เทรตตั้ง	X	X	X		3
ประสานมิตร				X	1
ประเสริฐบรรณาการ		X			1
มหามกุฏราชวิทยาลัย		X			1
เมติคัลมีเดีย	X	X		X	3
แม็ค				X	1
รวมทรงศน์	X			X	2
ศึกษาพร		X		X	2
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ		X			1
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น		X		X	2
สยามรัฐ					-
สายใจ		X		X	2
อักษรบัณฑิต	X	X	X		3

ตารางที่ 21 (ต่อ)

สำนักพิมพ์	ภาพถ่าย		ภาพวาด		รวม
	สี	ขาวดำ	สี	ขาวดำ	
อักษรวัฒนา				X	1
โอเดียนส ไตร้		X		X	2
รวม	6	14	5	14	
ร้อยละ	27.27	63.64	22.73	63.64	

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ในด้านการกำหนดผู้ตรวจแก้ต้นฉบับและผู้เรียบเรียงต้นฉบับใหม่ ปรากฏผลว่า สำนักพิมพ์จำนวนมากที่สุด คือ 11 แห่ง มอบหมายให้ผู้เขียนเป็นผู้ตรวจแก้ต้นฉบับ รองลงมา คือ 9 แห่ง มอบหมายให้คณะทำงานของสำนักพิมพ์ตนเอง เป็นผู้ตรวจแก้ สำนักพิมพ์จำนวนน้อยที่สุดคือ 5 แห่งมอบหมายให้อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการภายนอกเป็นผู้ตรวจแก้

สำหรับผู้เรียบเรียงต้นฉบับใหม่พบว่า สำนักพิมพ์จำนวนมากที่สุด คือ 9 แห่ง มอบหมายให้อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการภายนอกเป็นผู้เรียบเรียง รองลงมาในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ 8 แห่ง มอบหมายให้ผู้เขียนเป็นผู้เรียบเรียงต้นฉบับ จำนวนน้อยที่สุดคือ 4 แห่ง มอบหมายให้บรรณาธิการ และคณะทำงานของสำนักพิมพ์ เป็นผู้เรียบเรียงต้นฉบับเท่า ๆ กัน ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 การกำหนดผู้ตรวจแก้ต้นฉบับและผู้เรียบเรียงต้นฉบับ

สำนักพิมพ์	ผู้ตรวจแก้ต้นฉบับ				ผู้เรียบเรียงต้นฉบับใหม่			ผู้เขียน
	บรรณาธิการ	อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญภายนอก	ผู้เขียน	คณะทำงานของสำนักพิมพ์	บรรณาธิการ	คณะทำงานของสำนักพิมพ์	อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญภายนอก	
กรุงเทพ เวชสาร			X				X	
การศึกษา	X	X						X
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ		X			X			
ไทยวัฒนาพานิช		X		X			X	
นิติบรรณาการ	X		X			X	X	
นิยมวิทยา			X					X
নীติ เวชช์				X		X		
บรรณกิจ เทรตตั้ง	X	X	X	X	X			
ประสานมิตร	X						X	
ประเสริฐบรรณาการ	X				X			
มหามกุฏราชวิทยาลัย				X		X		
เบติคัลมีเดีย			X	X	X			X
แม็ค	X						X	

ตารางที่ 22 (ต่อ)

สำนักพิมพ์	ผู้ตรวจแก้ต้นฉบับ				ผู้เรียบเรียงต้นฉบับใหม่			ผู้เขียน
	บรรณาธิการ	อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญภายนอก	ผู้เขียน	คณะทำงานของสำนักพิมพ์	บรรณาธิการ	คณะทำงานของสำนักพิมพ์	อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญภายนอก	
รวมพรรณ	X		X					X
ศึกษาพร			X					X
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ				X			X	
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น		X					X	
สยามรัฐ				X		X		
สายใจ			X	X			X	X
อักษรบัณฑิต			X	X			X	
อักษรวัฒนา			X					X
โอเดียนสโตร์			X					X
รวม	7	5	11	9	4	4	9	8
ร้อยละ	31.82	22.73	50.00	40.91	18.18	18.18	40.91	36.36

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ในเรื่องของการ เย็บ เล่มหนังสือตำรา ผลปรากฏว่า สำนักพิมพ์ส่วนใหญ่คือ จำนวน 20 แห่ง ใช้วิธีการไสกาว รองลงมาคือ 5 แห่ง ใช้วิธีการเย็บลวด จำนวนน้อยที่สุดคือ 1 แห่งที่ใช้เจาะรูร้อยด้วยลวดหรือพลาสติกหรือเชือก ซึ่งได้แก่ นิตี เวชช์ ดังปรากฏในตารางที่

23

ตารางที่ 23 การเย็บเล่ม

สำนักพิมพ์	เย็บลวด	ไสกาบ	เจาะรูร้อยด้วยลวดหรือ พลาสติกหรือเชือก
กรุงเทพ เวชสาร		X	
การศึกษา	X	X	
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ		X	
ไทยวัฒนาพานิช		X	
นิติบรรณาการ		X	
นิยมวิทยา	X		
นิติ เวชช์	X		X
บรรณกิจ เทรดดิ้ง	X	X	
ประสานมิตร		X	
ประเสริฐบรรณาการ		X	
มหามกุฏราชวิทยาลัย		X	
เมดิคัลมีเดีย		X	
แม็ค		X	
รวมทรงศน์		X	
ศึกษาพร		X	
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ		X	
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น		X	
สยามรัฐ		X	
สายใจ		X	
อักษรบัณฑิต	X	X	

ตารางที่ 23 (ต่อ)

สำนักพิมพ์	เย็บลวด	ไสกาว	เจาะรูร้อยด้วยลวดหรือ พลาสติกหรือ เชือก
อักษรวัฒนา		X	
โอเดียนสไตร		X	
รวม	5	20	1
ร้อยละ	22.73	90.91	4.55

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

สำหรับ เรื่องของระบบการพิมพ์ พบว่า สำนักพิมพ์จำนวนมากที่สุดคือ 16 แห่ง ใช้ระบบออฟเซต รองลงมาคือ จำนวน 4 แห่ง ใช้ทั้งระบบออฟเซตและระบบเลดเตอร์เพรส จำนวนน้อยที่สุดคือ 2 แห่ง ที่ใช้ระบบเลดเตอร์เพรส ได้แก่ สำนักพิมพ์ประเสริฐบรรณาการ และนิติเวช ดังปรากฏในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ระบบการพิมพ์

สำนักพิมพ์	เลตเตอร์เพรส	ออฟเซต	ทั้ง 2 ระบบ
กรุงเทพเวชสาร		X	
การศึกษา		X	
โครงการตำราสังคมศาสตร์ฯ			X
ไทยวัฒนาพานิช		X	
นิติบรรณาการ		X	
นิยมวิทยา		X	
นิติเวช	X		
บรรณกิจเทรดดิ้ง			X
ประสานมิตร		X	
ประเสริฐบรรณาการ	X		
มหามกุฏราชวิทยาลัย		X	
เมดิคัลมีเดีย		X	
แม็ค		X	
รวมทรงศน์		X	
ศึกษาพร		X	
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ		X	
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น		X	
สยามรัฐ			X
สายใจ		X	
อักษรบัณฑิต		X	

ตารางที่ 24 (ต่อ)

สำนักพิมพ์	เลคเตอร์เพรส	ออฟเซต	ทั้ง 2 ระบบ
อักษรวัฒนา		X	
ไอเดียนสไตร์			X
รวม	2	16	4
ร้อยละ	9.09	72.73	18.18

สำหรับด้านระยะเวลาการผลิตหนังสือตำราแต่ละชื่อเรื่อง ผลปรากฏว่า สำนักพิมพ์
จำนวนมากที่สุด คือ 13 แห่ง ใช้เวลาในการผลิตหนังสือตำราแต่ละชื่อเรื่อง 1-3 เดือน
รองลงมาคือ จำนวน 4 แห่ง ใช้เวลา 6 เดือน จำนวนน้อยที่สุดคือ 2 แห่ง ใช้เวลามากกว่า
1 ปี คือ สำนักพิมพ์กรุงเทพฯเวชสาร และมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
ดังปรากฏในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ระยะเวลาการผลิตหนังสือตำราแต่ละชื่อเรื่อง

สำนักพิมพ์	1-3 เดือน	6 เดือน	1 ปี	มากกว่า 1 ปี
กรุงเทพเวชสาร				X
การศึกษา	X			
โครงการตำราสังคมนาตร์ฯ				X
ไทยวัฒนาพานิช			X	
นิติบรรณาการ	X			
นิยมวิทยา	X			
นิติเวชช	X			
บรรณกิจ เทรคดิ่ง		X		
ประสานมิตร			X	
ประเสริฐบรรณาการ	X			
มหามกุฏราชวิทยาลัย	X			
เมดิคัลมีเดีย	X			
แม็ค	X			
รวมพรรณ		X		
ศึกษาพร			X	
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ	X			
ส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น		X		
สยามรัฐ	X			
สายใจ	X			
อักษรบัณฑิต	X			

ตารางที่ 25 (ต่อ)

สำนักพิมพ์	1-3 เดือน	6 เดือน	1 ปี	มากกว่า 1 ปี
อักษรวิวัฒนา	X			
ไอเดียนส ไตร์		X		
รวม	13	4	3	2
ร้อยละ	59.09	18.18	13.64	9.09

จากการศึกษาถึงเรื่องกระบวนการผลิตซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ จำนวน 30 ขั้นตอนนั้น สำหรับขั้นตอนที่ใช้เวลายาวนานที่สุดในการผลิตหนังสือตำรา ปรากฏว่า สำนักพิมพ์จำนวนมากที่สุด คือ 9 แห่ง ระบุว่า ขั้นตอนการเรียบเรียงต้นฉบับ รองลงมาคือจำนวน 4 แห่ง ระบุว่า เป็นการพิสูจน์อักษรครั้งที่ 1 ส่วนขั้นตอนที่ใช้เวลายาวนานที่สุดในการผลิตที่มีสำนักพิมพ์เพียงแห่งเดียวระบุไว้คือ ขั้นตอนการติดต่อผู้เขียนและซื้อขายเรื่อง ดังปรากฏในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ขั้นตอนการผลิตที่ใช้เวลายาวที่สุดในการผลิตหนังสือตำรา

ขั้นตอนการผลิตที่ใช้เวลายาวที่สุด	สำนักพิมพ์ /แห่ง	ร้อยละ
ติดต่อผู้เขียนและซื้อขายเรื่อง	1	4.55
ตรวจแก้ต้นฉบับ	3	13.64
เรียบเรียงต้นฉบับ	9	40.91
จัดหน้า	2	9.09
เรียงพิมพ์	3	13.64
พิสูจน์อักษรครั้งที่ 1	4	18.18

สำหรับ เรื่องของปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการผลิตหนังสือดำรา พบว่า สำนักพิมพ์จำนวนมากที่สุดคือ 8 แห่ง ระบุว่าขั้นตอนที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การเรียบเรียง ต้นฉบับ จำนวนรองลงมาคือ 4 แห่ง ระบุว่าขั้นตอนการติดต่อผู้เขียนและซื้อขายเรื่อง และการเรียงพิมพ์เป็นปัญหามากที่สุดเท่า ๆ กัน มีสำนักพิมพ์เพียงแห่งเดียวที่ระบุว่า การส่งต้นฉบับให้กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการตรวจพิจารณาเพื่ออนุมัติให้พิมพ์เป็นขั้นตอนที่มีปัญหามากที่สุด

ส่วนปัญหารองลงมา มีสำนักพิมพ์จำนวนมากที่สุด 7 แห่ง ระบุว่า ขั้นตอนที่มีปัญหารองลงมาคือ การตรวจแก้ต้นฉบับ รองลงมาคือ จำนวน 4 แห่งเท่า ๆ กันที่ระบุว่า เป็นขั้นตอนการออกแบบปกและรูปเล่ม และขั้นตอนการพิสูจน์อักษร และมีสำนักพิมพ์เพียง 1 แห่งเท่า ๆ กันที่ระบุว่า เป็นขั้นตอนการส่งต้นฉบับให้กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการตรวจพิจารณาเพื่ออนุมัติให้พิมพ์ และขั้นตอนการเรียงพิมพ์ ดังปรากฏในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการผลิตหนังสือตำรา

ปัญหาที่เกิดระหว่างผลิต	สำนักพิมพ์ /แห่ง	ร้อยละ
ขั้นตอนที่มีปัญหามากที่สุด		
- ติดต่อผู้เขียนและตกลงซื้อขายเรื่อง	4	18.18
- ตรวจแก้ต้นฉบับ	2	9.09
- เรียบเรียงต้นฉบับ	8	36.36
- ส่งต้นฉบับให้กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ตรวจพิจารณา เพื่ออนุมัติให้พิมพ์	1	4.55
- เรียงพิมพ์	4	18.18
- พิสูจน์อักษร ครั้งที่ 1	3	13.64
ขั้นตอนที่มีปัญหาน้อยลงมา *		
- ตรวจแก้ต้นฉบับ	7	31.82
- เรียบเรียงต้นฉบับ	2	9.09
- ออกแบบปกและรูปเล่ม	4	18.18
- กำหนดภาพประกอบ	2	9.09
- พิสูจน์อักษร ครั้งที่ 1	4	18.18
- ส่งต้นฉบับให้กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ตรวจพิจารณา เพื่ออนุมัติให้พิมพ์	1	4.55
- เรียงพิมพ์	1	4.55

* หมายถึง เหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากการศึกษาถึง เรื่องปัญหาการดำเนินงานการผลิต ปรากฏผลว่า สำนักพิมพ์จำนวนมากที่สุดคือ 15 แห่ง ประสบปัญหายอดการจำหน่ายต่ำ ส่วนปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการผลิตโดยตรงพบว่า สำนักพิมพ์จำนวนมากคือ 13 แห่ง ประสบปัญหาด้านทุนในการผลิตสูง แต่ต้องขายในราคาต่ำ รองลงมาคือ จำนวน 12 แห่ง เท่ากัน ที่ประสบปัญหาขาดแคลนต้นฉบับที่มีเนื้อหาสาระดี มีคุณภาพ และปัญหาในการจำหน่ายโดยเฉพาะการเก็บเงิน ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการผลิตอีกปัญหาหนึ่งคือ การขาดแคลนบุคคลที่มีฝีมือที่จะมาช่วยทำงานผลิตและปัญหาด้านทุนในการผลิตสูง ทำให้ต้องตั้งราคาสูง ซึ่งสำนักพิมพ์จำนวน 11 แห่งประสบมา และมีสำนักพิมพ์จำนวน 1 แห่งเท่า ๆ กันเท่านั้นที่ระบุว่า ปัญหาการดำเนินงานการผลิตคือ ปัญหาคู่แข่งทางการตลาด และปัญหาเกี่ยวกับกฎหมาย ดังปรากฏในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ปัญหาในการดำเนินการผลิตของสำนักพิมพ์ผู้ผลิตหนังสือตำรา

ปัญหาการดำเนินการผลิตของสำนักพิมพ์	สำนักพิมพ์ /แห่ง	ร้อยละ
ขาดแคลนเงินทุนในการผลิต	7	31.82
ขาดแคลนบุคคลที่มีฝีมือที่จะมาช่วยทำงานผลิต	11	50.00
ขาดแคลนต้นฉบับที่มีเนื้อหาสาระดีมีคุณภาพ	12	54.55
ขาดแคลนนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ที่จะช่วยเขียน หรือแต่งตำราให้	10	45.45
การผลิตมีขั้นตอนที่มากจนทำให้หนังสือออกล่าช้า	9	40.91
ยอดการจำหน่ายต่ำ	15	68.18
ปัญหาในการจำหน่าย โดยเฉพาะการเก็บเงิน	12	54.55
ต้นทุนในการผลิตสูง ทำให้ต้องตั้งราคาสูง	11	50.00
ต้นทุนในการผลิตสูง แต่ต้องขายในราคาต่ำ	13	59.09
อื่น ๆ		
- คู่แข่งทางการตลาด	1	4.55
- ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมาย คือ มีการเปลี่ยนแปลงและยกเลิก บ่อย จนทำให้หนังสือที่ผลิตบางเรื่องขายไม่ได้	1	4.55

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ